

De epilepsia, seu morbo comitiali, assertiones medicae / has, ... praesidio ... D. Andreae Planeri, Athesini ... pro ingenii mediocritate, tuendo approbare tentabit Iohannes Fabri, Tubinganus ... disputabuntur.

Contributors

Planer, Andreas, 1546-1607.
Faber, Johannes.

Publication/Creation

Tubingae : Per Alexandrum Hoggium, 1592.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/ts63srpf>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

DE EPILEPSIA, SEV MORBO
comitiali,

Affertiones Medicæ.

Has,

Patrocinio

AETERNI BENIGNI QVE NYMINIS:

Præsidio

EXCELLENTISS.

VIRI, D. ANDREÆ PLANERI,
ATHESINI: DOCTORIS ET PROFESSO-
ris Medici ac Philosophi, in nobiliss. Tubing. Academia,
acutiss. celebratiss. que: Domini & Præceptoris sui, om-
nis pietatis officiorumq; honore perpetuo, reverenter,
sincerè atq; obsequentiss. observandi: pro in-
genij mediocritate, tuendo appro-
bare tentabit:

IOHANNES FABRI, TVBINGANVS.

In Auditor. Medico, horis consuetis, 22. April.
DEO dante, conclusa disputabuntur.

Tubinga, per Alexandrum Hoggium, 1592.

Ornatiss: & doctiss: D. M. Johan.

REVERENTIA PIA, IVDICIUQUE
 PRAESTANTIS GRAVITATE SPECTATISS:
 Viro, D. M. Ioanni Humelio, inelytæ Canstattanorum
 ciuitatis, sacro Antistiti impigro: eiusdem Præfecturæ Ec-
 clesiarum, Præfidi speciali acerrimo diligentissq; : Patri suo
 semper honorandissimo. Similiter, Reverendis, vitæ inte-
 gritate, & eruditione præclarâ, venerandis prestantissq;
 Viris: D. M. Iohanni VVeiningero, VVylanorum Pastro-
 ri vigilantissimo: diœcesus vicinæ, speciali Superinten-
 denti summo atq; laboriosiss: D. M. Martino VVa-
 gnero, Aschingensium Parocho sacerrimo ac fidelissimo:
 D. M. Iacobo Mûlichio, Verb. D. apud Dalffinganos, pu-
 riss. assiduoq; Præconi: D. M. Iacobo Bavvhofio, Mona-
 sterji Suevorum, Sacrorum Prædicatori graviss. & peri-
 tissimo: Cognato, & Affinib. suis, amore caris-
 simo, obseruantia perpetua, officioq;
 frequenti colendis.

S. P. D.

Ioannes Fab. i.

*Q*uam Anima Corpusq; nostrum, Viri Reue-
 rendi, consensus affectione mutua arctè te-
 neri, sensus docent: tam profecto, S. Theo-
 logiam, cum Iatrologia diuina, iucundis
 concordia modulis concinere, intelligitur.
 Illius namq; si primodia quæras: cum hac es-
 se eadem, annue^s. Equidem, ut furens ille Draco, Agyrtarum
 Circulatorumq; progeniei vitiosissima, nugacissimus Parens,
 sub malo aureo, dulce venenum, insolenti promissorum ias-
 etantia verborumq;, ancupio fraudulenter tegens: Primo-
 rum mortalium mentes, euentus blanditijs, concupiscentiaq;
 cæca illecebris, redditas improuidas, cepit: errandi febricu-
 lam ardentiss: cum corporis suocquæ inspirando, sanctita-
 tem

sem credulis expugnauit. Na profundissima Theologie Mi-
 crotehnem quandam, cum Thessalo, Iatronice ridiculo, (dig-
 na communitatum Parente soboles) impostor perfidè com-
 mentus est. Ille dies, primus lethi primusq; malorum, causa
 fuit. Iccirco, spem hominum salutis conclamatam: Μοῖρα τῆ
 βίης in Politiam Corporis introductam, mox edictum sacra-
 tiss: dictitabat. Sed o gaudium inexpectatū. Iuuans ille solus,
 misericordia nominatiss: Pater, maiora moliri, agriq; anis-
 mi præfecturam Theologo: Corporis iam egrescentis, Medico,
 Sapientiâ illustri assignare voluit. En utriusq; Scientiæ uti-
 litas, Dei inuentioni primæ simul cōsecratur: per hunc, canit
 ille, concordant Medica Sacris. Methodo, opera artis, eadē
 exercent. Etenim, Animulam citò, tutò & iucundè, conser-
 uant, fouēt sanantq;, aternitatis arcanorum Mystæ sinceri.
 corpusculū fragile, itidem tuentur, firmāt eurantq;, Natura
 omni parentis Ministri, vatesq; Asclepiada. Ambobus etiā
 suum, ad omnia ἰατρικὰ, condidit Iatruon, Iatrologus
 sermaximus. Certè, Sacrorum illam officinam instructiss:
 apparans: vivum satisq; florentibus amœnum, diuinitatis
 occulta hortulum, in Animæ usum construxit. Hic deleteria,
 hic antidota, hic expertiss: fidei pharmaca: hic Verbum sal-
 vificum, remedium polychrestum gratis, petentibus prostat.
 Et talia Medico, Hygiea, & Iasô, fido comitatu presentis-
 bus, suppetunt. Sanitate periclitari occipiente, celeres illos
 atq; fideles, Anima Corporisq; custodes, languiduli, ad intem-
 periem, exusintusue afflatam amollendam, ex templo con-
 vocantes: utriusq; certa medicamina poscunt. Idq; perquam
 piè. Non .n. multorum more peruerso, postquam mortalia
 sernunt tentamenta nihil, nihil artes serò medentū posse,
 diuam modo expetunt Medicinam: omnem salutem, saluā
 scientiarū immutabilum auctoritate persistente suapte cul-

pā, æternum deperdentes. Verum hæc Auzodunus magis raptōq; stylo per volitavi. Nam & nasum habentium curiosus risus: & consuetudinis in hoc scriptionis genere sancita antiquitas, cursum iuvenilem interceptū, aliorum detorque-
re vel restitantes stimulant. Quorsum? Cernitis, opinor, Viri eruditissimi, vel metacente, argutiss: oculis vestris: sacer-
rimi vestri muneris, cum Iatrice saluberrima, indissolubi-
lem consortionis amicitiam. Cernitis, si nulla cognationis no-
stra iura cogerent: vel solam hanc, quam alibi Galenus, veri-
sagacissimus, ampliss: laudat, ἀνδρωπονομαστικὴν harmoniam:
opusculi huius elaboratissimi, reuerendis splendidisq; nomi-
nib. vestris oblationem, suadere posse. Animi huncce fetū
absolutissimum, Viri φιλοσοφικὰ τε καὶ ἰατρικὰ τε, Pro-
gymnasmatismei Prostate fortissimi, nobile verè ad cogi-
tandum ingenium, nullo exemplo concipiens, peperit.

Hic quam rimatur, ægritudo, ut Cerebrum, viscus, sic
Plinius, excelsiss. Celoq; proximum, ubi sensuum arcus: ubi
Mentis est regimen, comprehendens agitantq;, furis crude-
libus, periodicè torquet: ita cæcum, causisq; suis obuelatum
in primis malum esse, non nisi cerebrosi negant. Addunt
& diuinum. Sed molle nimium hoc & ad libidinem effi-
ctum est vocabulum. Hoc etenim nomine Maiores nostri
Comitiales, per Cimmerias tenebras Delphos petière. Sea-
quid anus illa Pythia? Ea, ut mos fert, Sibyllina sua my-
steria pandens, ambigua detonare, permagna Lunaticis, e-
Orci afflatu, mali absolutoria fundere. Hinc sūptuose ca-
dentū mitiones: hinc religionis despicientia: hinc Anima-
rum cum Hercule perpetuitas. Quid amuleta & periap-
dicam: quid alia, superstitione anili carminumq; iucanti-
mentis plena sexcenta? Augustiss sc. Medicorum sacrarium
miseris illis obserantes sacrilegi: pulchros ex Monopolio isti
quasticulos, sibi surgere gestiebant. Nobis verò, sit grat.

Deo, ut de alijs innumeris *Nature*, sacro complura inuolu-
cro celantis, problematibus: sic & hoc, eiusdem lasciuie *Ae-*
nigmate, multa multi doctaq; responsa ferendo, miros se *Oe-*
dipodas præstitisse video. Sed hoc, quod de morbo *Sacro*
iam editur oraculum, *Gordium* illum nodum enodatus &
subtilius dissoluisse: rotunda hypotypôsi (absit vero & can-
dido inuidia verbo.) subtiliss. illius secreta effinxisse, do-
ctiss. quiq; omnis liuoris cecutis liberi, ferunt. Quin & il-
lud. *Rationum*, ex ingenij proprijs thesauris subductarum,
atq; cum pauco uero affabrè consentientium momentosa mo-
le: conclusorum veritatem analyticè & (ut alia præclara
notiss. sua scientia documenta) inconcussa stabilitate fix-
isse. Artis nostræ sacros *Opifices*, sua maneat, licet, cum alijs
in campis *Pæonijs* venantibus, plurimaq; subodorantibus,
emerita glorie seges: sint illis, absolutiora scribendi copiam
dantibus, gratia, iuxta diuini Philosophi statutum, relatæ
ingentes: sit deniq; veriora monstraturo, auctoritas summa.
Quid ergo? Nunquid, *Viri Reuerendi*, sacerdotesq; sum-
mi, egregia vobis dicatur *Syntaxis Medica*? Verum, tecum
nunc mihi, Pater carissime, cui me mea q; omnia debeo, res sit.
Felicis eos semper, quibus per fortunæ clementiam, parem
vel paululum inferiorem gratiam, benefactorib. suis referre
licet, iudicauit. Quum verò vita mea, jam quàm dego, te-
nuitas, nil suggerere possit: attamen, quæ tandem officij debi-
ti vicissitudine, *R. T. summorum* in benefaciendo monu-
mentorum auctrici locupletiss: obuiari queam, hætenus anx-
iè circumspexi. Mola salsa, dicunt, thura non habens, lita-
re nolui. Quærendo a: lassus, & quod tuis meritis immor-
talibus vel tantillum respondere diceretur, inveniendò, ani-
mum despondens: nouiss. Mens sollicita, consilium languenti
inhalare visa est, Plebeios & pauperculos, creditorib. suis fi-

dem datam solvere desperantes imitari: hanc temporis conditionem ducere pulchrum. Hos enim, memorabat, ultro creditorib: placidis, sponsores certos adducere.

Placere dicta. Igitur pauculas quidem hasce, sed fide amplissimas, Medicarum assertionum paginulas: fidei mea pietatisq; debitum, suâ fide periculoq; (id quod pium numen avertat) suo sustententes, tibi, Pater amande, tandiu trado: quoad beneficijs tuis debita solvere, quoquo modo potis ero. Quod superest, vos, Viri reuerendi, ornatiss: q;, gracilem quem aspicitis, at operosum libellum gymasticum, vestra equanimitatis studio ardenti rectiss: q;, mecum suscipiatis & foueatis, summo pererogo. Dein, captos meos, in Medicina labores, vestra, ut facitis, subleuare pergite beneuolentiâ, quaeso: omnem pietatis, obseruantia amorisq; cultum perpetuum sanctè repromitto. Memoratorû verò, Venerande & doctiss: M. Bauuhofi, officiorum promptitudinem: præter affinitatis stimulos, Soceritui p. m. Viri de Ecclesia meritiss: Vitrici mei optimi, dulcis Parentis solatij, magnus, certè, erga me juniorem amor, fides, Manesq; sancti jubent urgentq;. Tandem, Viri præstantiss: vos, sacrosancti Archiatri, ~~maximè~~ as atq; vniuersæ Parentis vnius, cura ac tutela, dijs votis committo. Valete multum & feliciter. Scripsi Tubinga, Anno Epochæ humanæ, CIOIO XCII. 4. Id. April.

De Epilepsia, seu morbo Comitali,

QVÆSTIO.

Vtrum Epilepsia, morbus sit Cerebri similis, à prauo quodam & corrupto vapore, vel ejusdem naturæ, qualitate, vel in ipso primitus excitata, vel aliunde adueniente, dependens: quæ Cerebri, ejusq; Spirituum substantiam, sic grauitè P. N. alteret: vt in instrumentum, amplius principalium & *αὐτὴν αὐτῆς* esse non possit: & interim, in Neruorum quoq; origines subito diffusa, practicas & motrices *ἐνέργειας*, per intervalla, simul vitiet & deprauet.

Thema primum.

1. Præclare scribit Aristot. in Meteôris; in rebus abstrusis, quæ sensu nullo modo possunt percipi, satis esse, si tales causæ adferantur; quibus probabile sit, tales effectus produci; & quæ nulla instantia veriore refelli & refutari possint. Et alibi, lib. nimir. I. d. hist. Anim. scribit: Physicum, quem admodum & Astronomum, debere considerare & contemplari *τὰ φαινόμενα*, ac semper tales assignare causas, quæ cum *φαινόμεναις* consentiant: & horum rationes, ex illis resolui commodè & depromi queant.

2. Hoc ipsum, in inquisitione causæ conjunctæ Epilepsiæ, quam modò expressimus sc. obseruandum nobis est. Nam quia causa illa, Epilepsiam continens, etiam sensu aliquo peruestigari nequit, ideò talem attulimus, cui verè contradici non potest. Et interim probabile est, tali causa, quam nos attulimus, Epilepsiam procreari. Sicuti hoc ex seqq. quas adferemus, rationibus, perspicuum satis manifestumq; euadet.

3 Nam primò videmus, etiam vaporibus & odoribus rerum externarum, subito paroxysmos Epilepticos commoueri & cieri: aliarum. a, contra rerum odoribus & vaporibus

De Epilepsia.

fisti ac prohiberi. Sic Apio proprietates est, comouendi Epilepsiam: sic etiam suffumigatio cum galbano & myrrha, & cornu caprino: odore item hepatis hirci, & cum ponitur myrrha in nare ejus, Epilepsia ciatur. Sed eam tollunt & curant, odor rutæ, & alia non nulla appropriata, à Practicis passim descripta. Quoniam nimir. hæc, tetrum vaporem, aut malignam qualitatem, quæ Epilepsiam excitauit, subito discutunt aut corrigunt: illa verò, vel delitescentem alicubi corruptum vaporem, aut prauam qualitatem, derepentè excitant, & de potentia ad actum transferunt.

4. Quo verisimile certè fit, talibus quoq; internis causis Epilepsias prognerari. Siquidem ad effectum producendum nihil refert, siue extra, siue intra corpus constituta sit causa illa, quæ talè effectum producendi vim habet, modò asit, subiecti suscipientis habilitas & dispositio, cum qua, remotis alijs etiam impedimentis. conjungatur causæ mouentis contactus conueniens. Et aliàs etiam, sæpè ex iuuuantibus aut lædentibus, non solum naturales partiū Crasæ: sed etiam morbidas dyscrasias, earumq; causas, deprehendunt & agnoscunt Medici.

5. Et quod vapor talis, in origines Neruorum penetrans, motibus *παλμώδεσι* membra vibret in Epilepticis: patet ex eo, quod alioqui in particularibus spasmodis, vapores inclusi palmarum sint causa: & ex materia spiritali, veros quoq; spasmos exoriri, nemo ignorat. Quin etiam, contorsionibus oculorum in Epilepticis, neruos & musculos oculorum vapore illo repleti manifestum est. Vapore. a. & spiritu, ut nihil penetrabilius, ita nihil quidquam mobilius videtur esse; vel ipso etiam Arist. in Meteōris teste.

6. Confirmant hanc nostram, de causa continente Epilepsiam sententiam, diuersi affectus animi, quibus subito ipsa nonnunquam oboritur: eiusmodi sunt, terror, iracundia, & immodica Aenus. Prioribus nanq; duobus, quia subito calor, spiritusq; vel introrsum, vel extrorsum ruunt & feruntur

Theses.

feruntur in cōcitata ista motione, vel pravi, qui antea in partibus alicubi delitescabant, vapores, ad cerebrum & Nervos decurrunt: vel ex ipsis humoribus, in corpore præsertim *κακοχύμω*, exsuscitantur derepente, pravi crudiq; spiritus & flatus: qui similiter ad cerebrum delati, Epilepticum movere possunt *πᾶθος*. Immodico a: veneris usu, cum animalis Spiritus in Cerebro refrigeratur; tum simili ratione, ex fusione & colliquefactione quasi humorum, tetri ac virulenti flatus elevari quandoq; & cieri solent: quib. similiter Epileptica exoriuntur Symptomata.

7. Et cum aliorum quoq; Affectuum, quoad modò per *ἰδίω πᾶθειαν*, modò per *συμπᾶθειαν* existunt, eadem specie sint causa: qua ratione videmus, idem suffusionis symptoma in oculis, causari à crassis vaporibus, circa tunicam uvæam concretis: siue ij in Cerebro primùm consistent, siue ex Ventriculo sint elevari: Epilepsiam verò per consensum, vapore quodā, aut qualitate aliena, à parte primò affecta, ad Cerebrum ascendente concitari, ex Galenicis historijs sit manifestum: rationi certè consentaneum est: primogeniam quoq; Epilepsiam, à vapore tetro, aut qualitate aliqua aliena, Cerebri & Spirituum ejus crasi infesta & inimica, procreari.

8. Quaquā a: vapor, & aliena illa qualitas, res & causæ sint specie discrepantes: tamen unum eundemq; effectum, Epilepticum puta *πᾶθος*, producere possunt: quatenus nimir. in uno quodam tertio conveniunt, gratia cujus, vel nativum Cerebri spirituumq; calorem obtundere & stupefacere: vel crasim eorum dissolvere & perturbare: aut certè substantiā subito extenuare nimis, aut increassare p. n. possunt. His enim omnibus modis, sigillatim inhabiles reduntur ipsi spiritus Animales, ad motiones & impressiones specierum sensilium recipiendas & conservandas.

9. Nam, si qualitas illa, aut vapor frigiditate excedat, sensus nulla excitari potest. Cum sine calore, nihil sit *αἰσθητικόν*

Et quomodo, frigus primas teneat in prosterneendis *ἐν πρῶταις* animalibus, copiose Gal. lib. 1. d. ca. sympt. 3. d. 1. a. f. docet. Sin qualitas illa, vaporū, spirituum Animalium crasin dissoluat; tam instrumentum illi amplius, animalium actionum, esse nequeunt, quam videmus, aliarum quoque partium actiones diminui, aut prorsus etiam aboleri, si naturales earum crases, quæ principales sc. sunt, *ἐν πρῶταις* illarum causæ, perturbatæ & dissolutæ fuerint.

10. Neque hic aliqua est differentia, siue qualitas illa, vaporū, ratione primarum aut secundatur notarum qualitarum, siue abstrusarum, addo etiam malignarum & venenatarum facultate, vel violentia potius, naturalem Spirituum Cerebri crasin perimat, & perturbet. Nisi quod, quò maiore, ad dissoluendam Spirituum crasin, qualitas illa vaporū, vi pollet: eò citius & celerius Epileptica apparent symptomata.

11. Sicuti a: cum vapor, tum qualitas aliena, Crasin Spirituum animalium perturbando, Epilepsiam inducunt: ita quoque hoc præstare possunt, si singula illa, materiam & substantiam Spirituum animalium subito dissipare & extenuare, aut condensare & contrahere p. n. possunt. Cum hac ratione, etiam recipi, nec conseruari species motionesque rerum sensilium, in spiritibus illis valeant. Atque in hoc etiam genere, alia alijs valentiora sunt, alia remissiora: & in quibusdam manifesta est quædam & evidens qualitas, in alijs autem latens & abstrusa: in utrisque *ἐν ἁρμόδιαις* aut *κακόνδους* dominatur.

12. Neque, præter tria jam à nob. commemorata: substantiæ, puta, Spirituum animalium extenuationem aut in crassationem nimiam: caloris nati vi attritionem & stupefactionem: & crases dissolutionem ac perturbationem: aliquid videtur esse, quod spiritus animales inhabiles reddere possit, quò minus conveniens amplius sint principalium & *ἐν πρῶταις* instrumentum. Sed quæcunque, aliàs infe-

ita & inimica Cerebro, & spiritibus esse dicuntur, ad unam aliquam harum classem, referri possunt & debent: tametsi in singulis his tribus, magna sit causarum varietas & latitudo.

13. Sed neq; tria illa capita sic comparata sunt, ut ad unū aliquod ceu primum principium revocari possint. Sicuti quidam asserunt: omnis Epilepsiae causam esse qualitatem solum vaporemq; frigidum, qui Cerebrum & Spiritus ejus animales stupefaciat & obtundat. Nam etiamsi, aliās in debilitando & diminuendo *inopias* animalib; prae alijs qualitib; notis, primum teneat ipsum frigus: autore Galeno: tamen nihil certē verat, quominus reliquis duobus generib; causarum, suum etiam relinquamus locum: cum sic etiam aliarum partium *inopias* periri, & ipsarum substantiam corrumpi contingat.

14. Et quanquam nullum horum, sine altero perfectē consistere possit: nihilominus tamen primo alicui, motionis est acceptum ferendum principium. Ut si laedens & nocens causa, sive externa jam sit, sive interna, vel primò stupefaciat calorem nativum, ad quod reliquorum sequitur destructio: vel primò Crasin dissolvat, cui comes quoq; adjungitur, caloris attritio, & materiae p. n. dispositio. Sicuti quoq; dari possunt, quæ hanc primò depopulantur: reliquis .a. duobus, secundario & ex consequente detrimentum adferentibus.

15. Quando dicimus, vaporem tetrum, aut qualitatem alienam, sigillatim spiritus Animales sic p. n. alterare & afficere posse, ut habiles amplius nō sint, *inopias* animalib; obeundis: accipi hoc & intelligi volumus, non de totali destructione Craseos Spirituum animalium, & multò minus Cerebri; ad quam non sequitur Epilepsia, sed mors: verum de tali, qua, discussa & remota causa illa p. n. sive qualitas sit, sive spiritus & vapor. rursus *inopias* suas præstare animales illi Spiritus possunt. sicuti hoc etiam, finitis solutisq; Epilepticorum paroxysmis, fieri contingit.

16. Est porro diffusionis hujus, qua sc: vel vapor pravus, vel aliena qualitas, in origines Nervorum, & spinalem medullam fertur, ut ita subito membrorum depraventur motus: ratio eadem cum hac, qua ex partibus, longè sæpe remotis & distantibus à Cerebro, qualitas, vaporve malignus, ad ipsum elevatur & ascendit Cerebrum: & ibi primum Spirituum alteratione facta, Epileptica inducit symptomata.

17. Nam vapor quidem spiritusve, tenuitate sua & mobilitate, celerrimè per corpus rarefactum, (quod aliàs secund. Hipp. est *συνπνῶν ἢ συρῶν*) penetrare & deferri potest. Et quàm celeriter, ex subjecto corpore ad Cerebrum pervenit: tam citò quoq;, aliàs ex cerebri corpore & substantia, in origines Nervorum & spinalis medullæ distribui valet. Cum spiritus sit, ut tenuiss. ita mobiliss: & celerrimè omnia pervadere & penetrare soleat. Ac penetrando quidem sic, in origines Nervorum & spinalem medullam, depravatorum motuum fit causa: sin. a. interius tantum, in cerebri substantia, consistat, nec ex ea, propter quamcunq; tandem causam prohibentem, feratur: ratione hac abolitionem duntaxat, principum & sensitivarum, modò antea expositarum *ἐντεργειῶν*, inducit

18. De qualitatibus verò diffusionem, sive eam à subjecto corpore, ut à cruribus ad caput, deferri dicamus: sive exinde ad origines Nervorum & spinalem medullam, abstrusior quidem est ratio. Quod tamen & ea fiat per continuitatis alterationem, non solum Gal. 3. & 6. d. 1. aff. docet: sed exemplis etiam, ac *φαινόμενα* aliarum rerum, comprobari potest, Videmus namq; lumen splendoremq; Solis, subito & in momento, sese per aërem longissimè diffundere. Et quis ignoret, odores quoq;, qui qualitates sunt olfactiles, aliàs celerius, aliàs tardius, per aquam aut aërem continuū ferri, quoad qualitas illa planè evanescat. Eadem est & saporum ratio.

19. Atqui tactiles etiam qualitates, in corpore hominis, per alterationem continuitatis diffundi, docent Phlegmonæ, Erysipelata, gangrænæ, & aliæ partium intemperies: ubi à partibus καὶ ἐξ αὐτῶν primò affectis, eæ transferuntur in alias, quæ κατὰ χεῖριν afficiantur. Et cum tactilium ejusmodi qualitatatum, non eadem sit efficacia & vis: sed quædam violentiores, aliæ remissiores: nihil vetat, quominus aliæ citius, aliæ tardius, per continuitatis alterationem, diffundantur: sic, ut reperire liceat aliquas qualitates, quæ subitò & in momento, per totum se diffundant corpus.

20. Sed inter momentaneam spirituum per corpus humanum lationem, & celerem qualitatatum, continuitatis alteratione, diffusionē, hæc est differentia: quod spiritus in substantia sua de loco ad locum feruntur: qualitas a: prava, in certo loco principium diffusionis suæ accipiens, non quidē cum substantia & materia aliqua, per continuitatem spargitur: sed duntaxat per alterationem, quæ videl. proxima quævis, ab initio sibi & vicina afficit. Quemadmodum umbram à corpore in aërem spargi & distribui videmus: ubi tamen umbra nihil in aërem, per quem, transit, agit: sed qualitas illa sibi vicinā in subiecto corpore qualitatem immutat: & hæc itidem proximam, usq; dum vndequaq; diffusa fit illa qualitas.

21. Quàm etiam, teter vapor spiritusve, deprauatos membrorum ciere motus solet, si in origines subeat Nervorum & spinalem medullam: tam hoc præstare potest, sola & nuda qualitas, substantiæ Nervorum & Spirituum infesta: siquid & hæc, per Nervos in Musculos diffundatur. Excitare namq; ea, languentes & sopitos quasi in Musculis spiritus potest, ut Musculos conuellat: non aliter, atq; appetibiliū rerū species, spiritus impellunt. Et quò quidem major est violentia talis qualitatis, quàm naturalium impressionum appetitus: tantò quoq; naturali & voluntario, violentior excitatur motus.

De Epilepsia,

22. Imò: praua illa & aliena qualitas, vel ratione, qua dolorifica est, flatus spiritusq; ciet: cum doloris comes sit affluxus, autorib. Medicis: vel aliàs crudos halitus vapores q; in partibus. delitescentes, transitu suo exagitat, & ad Neros & ad Musculos secum quasi rapiendo defert & accersit: Vbi tunc conuulsiones, Palmos, aliosq; p. n. motus excitare solent.

23. Proxima, immediata, adeoq; continens Epilepsie causa, quam statuimus, nimir. prauus & teter spiritus flatusue; aut aliena & maligna qualitas, ita se habet: ut aliàs solitaria subsistere, aliàs verò componi queat. Nihil .n. prohibet, duo illa, quæ cum contraria non sint, quandoq; conjungi & copulari, quò grauiorem affectum concitari contingit postmodum. Et qua ratione, utrâq; causa, vel simplici vel composita, possibile sit ac *ἀνατόν*, Epileptica oboriri accidentia, hæcenus ostendimus.

24. Porro, ut Epilepsie coniunctam, quam modò assignauimus, causam, comprobemus etiam certis *παρὰ νομήν*, quorum rationes ex illa depromi & peti possint: agè, huius *παρὰ νομήν* & symptomatis pathognomonici, gratia cuius, is, qui Epilepsia laborat, neq; videt, neq; audit, neq; vllò sensu quidquam percipit: ac ne consequi quidem potest, quid factum sit; sed cum Memoria viribus, Mens quoq; & Intellectus læditur: huius, inquam, ratio est, quòd prauus ille vapor aut aliena qualitas, vno aliquo ex supra commemoratis modis, spiritus Animales labefactat. Quod confirmant alia Symptomata, quib. Epilepsia ab Apoplexia distinguitur: cum in primo, aliàs ambo affectus conueniant.

25. Nam alterum Symptoma Epilepsie est: quod cessant & desinunt motiones voluntariæ membrorum. Quoniam principium motionis, est Voluntas, & Appetitus, qui sine Sensu communi, qui hic jacet, nullo modo mouere solent: Et hinc accidit, quòd Epileptici subito concidunt & colabuntur, nec erecti stare permanereq; possunt. Quoniam

nimir

nimir. postrato Appetitu, & Voluntate, actio ei *ἐνέργεια* Musculorum tonica, qua erectum seruamus vel totum corpus, vel certum aliquod membrum, pro nostro libitu: statim soluitur, cessat & desinit. Vnde sic protinus homo concidit & prostrernitur.

26. Est hoc Symptōma, etiam commune ipsi Apoplexiæ, ut in qua etiam voluntarij membrorū motus abolentur: & sic *ἐνέργεια* quoq; tonica. Sed in Apoplexia, hoc fit propter resolutionem Musculorum (cum Apoplexia, dicatur esse resolutio omnium corporis partium) & causam aliquam priuatiam, qua sc: motus impressionesq; specierum nō recipiuntur. In Epilepsia .a. positiuè accidit, nempe, propter Mentis, & Appetitus abolitionem, quæ a prauo illo vapore, & maligna qualitate dependet.

27. Tertium symptōma, & ipsum Epilepsix cum Apoplexia commune, est: quod utroq; anhelitus impeditur, & difficilis est respiratio. Nam cū hæc perficiatur, opera Diaphragmatis, & Musculorum pectoralium, qui vim suam à Cerebro, & Spinali medula, per Neros accipiunt: hi verò in Apoplexia sint resoluti, utiq; *ἑνλόγως*, pectus movere nequeunt. In Epilepsia .a. quia stupidum est Cerebrum, similiter Musculi agere & mouere non possunt: quò accidit, ratione ambarum causarum, in utroq; affectu lēdi & impediri respirationem.

28. Veruntamen, non prorsus aboletur in Apoplexia, sed impeditur duntaxat & difficilis redditur. Quoniam metu periculi suffocationis, & summa necessitate euentationis caloris in Corde, exstimulantur Musculi illi pectorales; ut, quantumuis reliquorum Musculorum motu in Apoplexia sublato, nihilominus tamen soli hi Musculi agant, qui respirationis sunt opifices: atq; sic cum respiratione, vita ipsa conservetur.

19. Habent namq; Musculi, suos etiam congenitos spiritus, qui ad motum excitari queunt, tali vrgente necessitate,

De Epilepsia.

etiamsi Cerebrum sit stupidum, (ut in Epilepsia accidit.) aut aliàs Spinalis medulla obstructa, & ob id motio iussus q̃ Appetitus deferri ad eos non possit. Et aliàs ipsa respiratio mixtum quasi est opus: partim ab animali facultate, partim naturali, necessitate urgentis causæ, excitatum.

30. Quartum symptôma, Epilepsix proprium, est spuma. Quæ propter à ob impeditam spiratioẽ circa os apparet: quoniam cum molestia excluditur & eliditur àer: (qui aliàs naturali spiratione liber exhibat.) hic si cum extenuata saliva miscetur, circa os spumam constituit. Quomodo .n. spumæ generatio conficiatur, ex mixtione duarum substantiarũ, altera spirituosæ, altera humida, ambabus in multas partes fractis, multisq̃, mutuo complexu, parvis ampullis ab ipsis effectis, docet Gal. lib. 2. aph. 43.

31. Sanè difficilis est etiam, & impedita respiratio in Apoplexia, atq̃ ob id, in ea etiam violenter spiritus excernitur. sed spuma nulla circa os apparet, quoniam saliva non est extenuata. non .au. extenuata est, quia in Apoplexia nullus est motus convulsorius, quo extenuaretur: sicuti tales tamẽ multifariam in Epilepsia sese ostendunt. Vt ex seqq. patebit.

32. Quintum, & proprium quoq̃ Epilepsix Symptôma, quo ab Apoplexia etiam distinguitur, est convulsio, quæ varijs partibus accidit, & variorum symptomatum efficitur causa, Sic nanq̃ convulsorio illo musculorum masticatoriorũ motu, sic oris saliva interdum extenuatur, ut mixta postmodum ea, cum violenter excluso àere spiratuq̃, spumã circa os constituat. Dentes quoq̃ strident, quoniam Musculi in temporib. & maxillis, convulsorio motu commoventur. adhuc lingua sæpe extra os exerunt Epileptici, & nisi prohibeantur, mordent: ob illorũ & linguæ musculorum convulsionẽ.

33. Quod verò in Epilepsia, sic convulsionib. quibusdam jactentur membra, causæ sunt hæ duę. Prima est, quod propter impeditum anhelitũ (Cujus impeditionis causas ante-

reà attulimus) multum periclitante vita, atq; urgente necessitate extrema, extremos suos conatus nervi motorij exercent, etiam convellendo membra. Quemadmodum videmus, quomodò aliàs à Voluntate nostra extremè jactemus & agitemus membra, si suffocationis immineat periculum extrinsecus: vt ilud declinem9 & amoliamur, & quoad ejus fieri potest, quam celerrimè removeamus.

34. Etenim Nervis, & Musculis naturaliter aliàs inest, ut ad suam originem contrahantur. Quod etiam fit interdum, etiam si Appetitus non jusserit movere. Sicuti hoc apparet in Epilepsia: ubi propter stuporem Cerebri, Appetitus nō mouet membra: sed duntaxat violentia quædam, & externa, Nervos & Musculos afficiens causa, nempe respirationis & caloris natiui euentationis, metu periculi suffocationis, inducta necessitas..

35. Stupente verò etiam Cerebro, nihilominus in Nervis & Musculis, facultatem inesse motricem, vel somnus ipse naturalis declarat. Quoniam videmus, quosdam interdum dormiendū loqui: & nonnunquam jactatione membrorū esse inquietos: imò non nullos phantasij excitos, è lecto surgentes noctu ambulare dormientes. sicuti de se ipso hoc testatur Gal. in lib. d. mot. Musc. Vnde manifestum est: sopito Cerebro, Spiritum nihilominus animale, & motricem, in Nervis & Musculis inclusam vim contineri, qua, sopito etiam Cerebro, membra mobilia existant: & actum etiam mobilitatis adipiscuntur: si cor affligatur suppressione anhelitus.

36. Quando igitur quæri solet: quam ob causam, impedito anhelitu, & nonnunquam etiam valde & periculose suppresso, urgente maxima periculi necessitate, nihilominus nullis convulsionibus jactentur membra, nullisq; spasmis contorqueantur in Apoplexia: sed in Epilepsia, ejusmodi propemodum symptomatibus existentibus, convulsorijs motibus nihilominus jactentur & agitentur membra: nul-

nam certè aliam causam afferre possumus: quàm, quod in Apoplexia obstructione crassiorum humorum, non modò Cerebrum ipsum sit affectum: sed propter obstructionem, Nerui quoq; torpent, vnde spiritus in Nervis & Musculis nõ excitantur, vt membra reliqua moueant aut convellant: tantùm Musculi pectorales, necessitate extrema ventilationis caloris Cordis, mouentur.

37. Sed in Epilepsia, nulla est obstructio meatuum, neq; Nerui torpent: & propterea, non solùm musculi pectorales mouentur, stimulatì necessitate, qua Cor affligitur propter suppressionem anhelitus: sed etiam reliqua membra, convelluntur his per intervalla iactationibus inquit etis. Si quidem etiam horum Nerui & Musculi, ceu non torpentes, necessitate illa, & violentia, ad motum excitantur.

38. Et quanquam nullus sine sensu, motus localis in animatis partibus esse possit: tamen hic sensus aliquando conjunctus est cum principali facultate, quæ in Cerebro est: aliàs. a. est indefinita, & propter Nervos duntaxat, extrema colluctatione vitæ & Animæ, cum mortiferis causis agentibus, exercetur. Qualis motus est in moribundis interdum animalibus: vt non nulla etiam capite amputato, contrahant & porrigant membra. Hujus motus principium, duntaxat est in Nervis, quoad à spinali medulla, tanquam ampliore fõte accipiunt vigorem mouendi: quæ pro Cerebro ipsis quodamodò est: sed non nisi breui tempore, motuum hac facultate duratura: ut quæ sine Cerebro, principium motionis sufficiens esse nequeat. Cum, quemadmodum nerui propagati ex medulla dorsi, motum suum accipiunt à medulla hac: ita medulla ipsa à Cerebro vim motricem fortiatur.

34. Consimiles, etiam in facultatib. naturalibus, & vitalibus, motus quosdam coactos & violentos esse experimur in Crisibus, (quibus naturales motus oppositos esse constat: vt his involuntarijs, voluntarios.) quos ostendunt nobis

nobis Symptomata Critica: quorum alia signa tantum sunt: alia verò causæ simul & signa: Crisium item ipsarum anticipationes: & alia quædam, quorum in Hippocraticis: libris passim fit mentio.

40. Altera proinde conuulsuorum in Epilepsia motuū causa, est malignus quidam & teter vapor, vel certè qualitas infesta & aliena, in origines Neruorum subito penetrans (quæ duo, supra pro causa conjuncta morbi huius Epileptici assignauimus scilicet:) Cum vtrumq; horum Cerebri ~~evap-
yias~~ prosterne, & vel suapte Natura, vel continuitatis alteratione quoquo versum diffundi, & sic diuersarum partium, addo etiam dissitarum, conuulsiones excitare queat.

41. Et vapor quidem vel ventositas, si causa illa fuerit: non aliter, contrahendo Musculorum fibras, mouere potest membra, atq; si ipse animalis spiritus, vel appetitu, vel alijs causis externis & violentis pulsus motusq;, ipsos moueret: nisi quod indefinitè & non unquā in non naturalem figuram membrum peruertat & inflectat: quod ipsu propriè est Spasmus scilicet. Cum aliàs Animalis spiritus definitè moueat, neq; extremam figuram naturalem membrum ipsum egredi ferè faciat: nisi summa quædam, vt modò diximus, urgeat necessitas.

42. Qualitas .a. aliena, & Spirituum animalium substantiæ inimica, si Epilepticas conuulsiones excitat: utiq; ea ipsum Spiritum animale, quem in Nervis naturā (absq; recēte & assiduo ex Cerebro per nervos & Musculos ejus influxu.) contineri, paulo supra diximus: impellit & movet, non aliter, atq; se. .n. hic à speciebus rerum expetendarum, aut fugiendarum, mediante frigore, calore, & alijs qualitatibus. vt Arist. in lib. d. motu Anim. docet, pelli & moveri solet: nisi quod, pro violentia sua, magis p.n. moveat.

43. Sive .a. vapor, siue qualitas fuerit conjuncta hujus mali causa: accidit certè in Epilepticis: aliàs motus similes voluntarijs, aliàs .a. veros Spasmos excitari: pro alterutrius causæ efficacia, vel violentia potius. Cum vtraq;, sigillatim

gradus suos & latitudinem habeant: vnde varietas quoq; illorum convulsiuorum motuum, cum formæ, quantitatis, qualitatis, & aliorum accidentium gratia resultat & exoritur,

44. Quàm porrò, geminæ illæ Epilepsiam facientes conjunctæ causæ, quas supra descripsimus, conjungi quandoq; & copulari possunt: ita quoq; ambæ Convulsionis causæ, antea etiam à nobis assignatæ, coincidunt & concurrunt: vt nimir. motorij Nervorum & Musculorū spiritus, necessitate urgente stimulati, membra moveant & convellant: & hoc idem etiam faciat ipsa morbi hujus conjuncta causa, vapor qualitasq;: & interdum æquale est robur ad movendum utriusq; causæ convulsionis: interdum .a. vincit in movendo Animalis spiritus morbi causam. Sicuti è contra, hæc etiam non nunquam primas in movendo & convellendo membra, obtinet.

45. Hoc ipsum, qualitate respirationis distingui potest & debet. Quo. n. d. difficilior fuerit respiratio, eò magis excitulantur Spiritus animales, vt moveant & convellant etiam membra: vt ijs laboranti Cordi suppetias quasi ferant. Quemadmodum videmus hoc etiam in ijs, quibus ob vincula extrinsecus collo injecta, suffocationis imminet periculum. Quò. a. minus impedita est respiratio, eò magis tales convulsorij Epilepticorum motus, ascribendi sunt robori & efficaciæ, vel violentiæ potius conjunctæ hujus Morbi causæ, quæ in Nervorū origines aut processus diffusa, multas & diversas corporis partes, convulsivè movet & agitat.

46. Atq; conjunctam hanc Morbi comitialis causam, ritè à nob. descriptam esse, testantur etiam alia *φαινόμενα*, quorum rationes ex causa illa depromi & resolvi possunt. Veluti, quia vapores illi, non sunt crassi, sed *ὀμιχλώδεις* vel *ἀτμώδεις* spiritus, qualitas illa prava, in tenui raraq; substantia intercepta: adeò motib. violentis membrorum & quasi

satione ipsa, nec non etiam calore naturali, & spiritibus, qui semper affluunt & opitulantur partib. laborantibus, brevi tempore discutiuntur, & consumptis dissipatisq; malignis illis vaporibus, aut qualitate, nulla Paralysis sequitur in membris post paroxysmum.

47. Veruntamen crebrò recurrunt, & tamdiu subinde repetuntur spasmi Epileptici, quo ad omnis humor prauus corruptusq; ex quo elevari & suscitari sc. illa solent, ex toto absumptus exhaustusq; fuerit. Quemadmodum videmus, putridorum quoq; humorum in febrib. paroxysmos, tandiu continuari: quoad humor actu putrescens, & qui continens est paroxysmi cujusq; causa, ex toto computruit & conflagravit.

48. Sed in hoc distant, crebri reuertentes illi Epilepticorum spasmi, & Februm putridarum paroxysmi: quod hic certum ferè servant ordinem & periodum: illis .a. indistincta est invasio. Quoniam indefinite flatus, qualitas uel excitatur: & aliàs quidem tardius, aliàs citiù redeunt illi palni. Quoniam alia, atq; alia sui parte corruptus ille humor, materia aut subjectum sc. illorum, *ὁμοιομερὲς* est, aut *ἀντιομοιομερὲς*. Qua de causa, Paroxysmi etiam febriū, aliàs anticipant aliàs verò postponunt.

49. Ex descripta à nob. causa, reddi etiam ratio potest: cur anhelitus impediatur, non tamen ita vehementer, ut in Apoplexia. Ratio nanq; & causa est, quod in Epilepsia vapor qualitas, uel maligna, vim Spiritib. animalib. inferunt: unde muscoli pectorales, nō sufficienter movent thoracem. Veruntamen minus impedita est respiratio: quia in Epilepsia nulla est obstructio, & spiritus motorij Nervorum nō torpent: quorum utrunq; cum fiat in Apoplexia: non mirum, in hoc maiorem esse respirationis & anhelitus difficultatem.

20. Subitò etiam, in Epilepsia Paroxysmi incidunt & celeriter desinunt: quoniam spirituum, & qualitatū expedi-

ditiss. est penetratio & diffusio. Vnde de spiritib. scribit Gal. in lib. d: 4. mot. p. n: quod tam citò colligi & discuti rursus nihil possit, atq; spiritalis substantia: si eam nimir. non cum qualitatibus, (quarum uonnullas celerimè etiam diffundi, ex superiorib. liquet.) sed materièb: crassiorib. conferas & compares.

51. Assignari etiam ex dictis causa potest: cur Epilepsia ferè non desinat in Paralyfim, ut Apoplexia. Quoniam huius quidem humor crassus & obstruens: illius. a spiritus, uel qualitas solùm efficiens est causa. Vnde hæc propter tenuitatem discuti facilè: ille .a. Naturæ vi expulsus, aliò procumbit. si tamen Epilepsiam etiam excipit paralyfis, ex accidente id fieri censendum: nempe ratione convulsivorum motuum, quib. quieti antea ad motum, exstimulantur humores.

52. Ratio etiam inde reddi potest: cur alij Paroxyfmi Epilepticorum durabiliores sint, alij breviores Quoniam scilicet vapor ille, aut qualitas, multiplici est differntia crassitudinis, & tenuitatis. Iam quò crassior fuerit ille vapor: aut ita crassiore substantia, aliena illa qualitas, eò diutius durat quoniam, non tam citò discuti & dissipari prædictis antea causis potest. quo. à. contra tenuior fuerit, eò facilius discutitur, & paroxysmus ipse Epilepticus solvitur.

53. Deniq; ratio etiam peti potest: cur in Apoplexia nō sint paroxyfmi. Quia simul & una vice, crassus humor Cerebrum replens, ejusq; portio, ex postremo ventriculo in spinalem medullam effunditur: vnde simul & semel existit Paraplegia, non repetita. Continua quoq; sensus, & motus abolitio est in Apoplexia. Quoniam in hac frigidus humor Cerebrum stupefaciens, continuus manet & quietus: nec modò absimitur, modò regeneratur, ut fit in Epilepsia ubi propter assiduam discussionem, & exortum vaporum aut qualitatis pravæ, non solùm spasmi redeunt & desinunt

sed etiam Mentis & sensus, adeoq; motus ἐνεργηται, & in
termisiones recurrunt & repetuntur.

54. Ad extremū, ex dictis assignari potest discrimen, inter
convulsorios motus alios, & eos, qui in Epilepsia accidunt.
Etenim convulsorij motus alij, sive ab inanitione fiant, sive à
repletionē, non sunt sine sensu: cum in utrisq; acerbiss. do-
lores percipiant ægri: sed convulsionis Epilepticæ, sunt si-
ne sensu. Quoniam à causa morbi conjuncta, Spiritus ipsi
animales ita sunt labefactati: ut ἐνεργησθαι animalium instru-
mentum esse non possint. Præterea, reliqui spasmi, à reple-
tione & inantiōe causari possunt: sed Epileptici spasmi nō
fiunt ab inanitione: cum nequeat tam subito accidere talis
Cerebro inanitio, quā subito spasmi illi redeunt & desinūt.

55. Ut causas Antecedentes, quib. sc. ejusmodi teter &
malignus procreatur spiritus, aut aliena & infesta resultat
& emergit qualitas, ceu vera causa conjuncta hujus morbi
Epileptici, per spiciamus: supponendū prius, quædam certa
quibusdam partib. similitudine Crasæ familiaria esse, gra-
ta & jucunda: alia verò inimica, ingrata & molesta. Et quo-
modò, vt ex bono & utili humore, bland⁹ suavisq; excitetur
vapor: è cōtra. a. ex pravo cex corrup. humore teter quoq;
atq; malignus resultet vapor, qualitasue: & tandē, ut prova-
rietate corrupti praviq; humoris, varias quoq; sit & divers⁹
eter malignusq; vapor, aut ejusdem naturę qualitas, inde
promanans: tam notum est, quā constat: aliās ex simplici-
ous, vi & qualitate differentibus, diversas quoq; per destil-
lationem, aquas aut succos elici & exprimi.

56. Causæ hæ Antecedentes, sunt aliās ipsæ partes solidę,
quæ vel à primo ortu, vel posterius ob pravam nutritionem,
ut alium qui ipsis accidit affectum, dyscrasia quadam labo-
rant: quæ sensim aucta in valescensq;, & ad certum termi-
um progressa jam, materiam, qua nutriri solet, contami-
nat & inquinat: vnde pravius ejusmodi excitatur vapor, vel
qualitas aliqua maligna: quæ pro occasione, tum interna
tum,

tum, tum externarum causarū, in subiecto corpore calente, quoquo versum diffunditur: & aliās ad has, aliās ad partes alias, & sic ad Cerebrum quoq; pro ejus habilitate & dispositione, vergit & elevatur: actum Epilepticorum symptomatum fit causa.

57. Interdum a: & sæpius, antecedens Epilepsiæ causa, quæ postea conjunctam, quam in superiorib. descripsimus, de se propagat, sunt certi humores corrupti. Qui sunt vel in vasis: venis, puta, & arterijs: vel extra ea, in certis partibus subsistunt: vt, semen intestibus: sanguis menstruus in utero: lumbrici & vermes in intestinis: corrupti cibi in ventriculo: aut putridæ alvi fæces, diutius retentæ & suppressæ. Quod idem de alijs, in certis partium cavitatibus per n. contentis: vt, vrinæ in vesica fellea, & cæteris, intelligi volumus.

58. Quod ad humores a: in venis contentos attinet: sunt illorum vt vtilium, ita quoq; corruptorum quatuor omnino diffentiæ: nempe, vel corruptus sanguis, vel pituita vel bilis flaua, vel atra. Ex horum vnoquoq; sigillatim teter & malignus evocari vapor, aut certè qualitas aliena consistere potest. Et quamquam singulorum, quatuor iam nominatorum humorum, definitæ sint corruptiones quædam: tamen magna est cuiusq; corruptionis latitudo. Vnde innumeræ quasi corruptionum species exoriuntur, quæ materiam etiā diversis malignisq; qualitatib. præbent: quæ postea causæ existunt, ut aliorū grauissimorum affectionum sic magnæ etiam symptomatum, quæ in Epilepticis apparent, varietatis & discrepantiæ.

59. In primis .a. pituita & Melancholicus humor, habiles sunt & idonei, crudis illis spiritibus generandis, & alienis qualitatibus ciendis: Nam ex pituita, ceu humore frigido, diffundi frigida qualitas facile potest. sicuti ex eadem etiam pituita, promptè generantur vapores turbidi & crudi: quia pituita aliās est ventosa, & debili calore genera-

tur flatus ex pituita : qui non tantum aliquo supra expo-
sitorum modorum, afficiunt Cerebrum, sine obstructione:
sed tenuitate sua quoq; penetrant ad spinę medullam, & ad
origines Nervorum: quibus affectis, ab inquietis vaporibus
istis, aut qualitatibus, necesse est spasmodicos motus exci-
tari.

60. Excitantur & exhalant etiam, ex humore melancholico,
vapores aut qualitates. Quibus alias Cerebrum afficitur
non Epilepsia, sed dementia quadam: ut fit in paroxysmis
melancholicis. Et non raro somnia quoq; anxia & melancholica,
propter Spiritus, aut qualitates ejusmodi, dormientibus
eueniunt. Veruntamen alias ex eo etiam generati pravi vapores,
aut excitatę alienę qualitates, cum per Cerebri corpus
diffunduntur, non mediocri dyscrasia frigida ipsum
Cerebrum alterant, ac stuporem Epilepticum conciliant
ęgrotanti: & extra etiam ad origines Nervorum, & ad ipsam
spinę medullam diffusę ac penetrantes, implent & vellicant
Nervorum origines. atq; sic motuum spasmodicorum efficiuntur
causę.

61. Cęterum illi humores, (quos pro causa antecedente
assignauimus sc.) alias in venis alicujus partis delitescen-
tes, obruto eorum calore cum putrescunt & corrumpuntur.
Sicuti de semine, & sanguine menstruo scribit Galenus:
quod tantam interdum recipiant *διαφθοράν*, ut veneni
alicujus sint instar, interdum .a. crudi humores, *ἀνασσε-
χέωσσι* quadam resolutione in *εὐώρεα* suos, extra vasa exsu-
dantes, putrescere & corrumpi incipiunt. Utroq; modo
materia fiunt prauorum & malignorum vaporum ac flatuum,
aut certę subjectum alienarum & vitiosarum qualita-
tum: quę inde diffusionis suę principio sumpto, aliorum
& quidem ad Cerebrum interdum perveniunt: ubi tunc
Epileptica symptomata inducunt.

62. Quomodo .a. in venis, vel extra eas profusi humores,
sigillatim certo modo corrumpi aut putrescere possint:

vitia, non hæreditaria: primitus perverso, sex rerum n. nat. usu adquiruntur in partib. solidis. Quæ ratione Podagricos, Colicos & Nephriticos conspiciamus: quorum tamen parvæ & Majores, ejusmodi affectib. obnoxij non fuerunt.

71. Rectè. a, ipsis humoribus, primum quandoq; corruptionis principiū ascribi: probari licet ex ijs Epilepsijs per consensum: quæ à vermibus, facib. alui retentis, aut aliâs ex corruptis, in venticulo, cibis, derepente sanis non nunquam hominibus exoriuntur. Vbi certè causam rejicere non possumus, in dyscrasiam aliquam illius partis: cum subito istæ, & per hypothesein sanis hominib. contingant. Sed materiæ ipsæ tales sunt: vt vel actu corruptæ existant: vel certè ad corrumpendum proclives & habiles.

72. Consideratio huius primi principij, in Praxi, & curatione summopere est utilis & necessaria. Si namq; cognoverimus, principiū illius corruptionis, primò fuisse in humoribus: tum, concoctionum σφάλματα primò emendabimus: inde ad alterationem, & evacuationem semicorruptorum illorum humorum, antequam plenè corrupti, Epilepticis paroxysmis fomenta subministrant, pervenimus. Si. a, ex vitio solidæ alicujus partis, aut visceris, principium corruptionis de pendere animadverterimus: tunc sola humoris alteratio, aut vacuatio non sufficiet: sed insuper partem illam solidam, convenientib. auxilijs, roborare, & ad meliorem statum reducere conabimur: ne sic deinceps affluentes corrumpat afficiatq; succos.

73. Summa proinde Curationis morbi Epileptici, in eo consistit: ut cognita corruptionis humoris specie: vel perspecta forma acidæ, morbidæ partis διαθεσεως, talia perscrutemur & inveniamus remedia: quæ vel corruptionem illam tollere & inhibere: vel partis dyscrasiam (si inde est Epilepsia origo.) conveniente contrariore usu, corrigere & emendare possunt. Quò omnes præsidiorum materiæ, tū Diæteticæ, tum Pharmaceuticæ, tū Chirurgicæ faciunt.

FINIS.

Non coram.